

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI.

Piątek, 2 sierpnia 1935 r.

Nr. 208

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Pilsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona
ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową 2.50

STAN WYJĄTKOWY W GDAŃSKU DYKTATURA GREISERA — OTWARCIE NIEMIECKIEJ GRANICY CELNEJ

WARSZAWA, 1.8. (Tel. wł.) Senat gdański ogłosił dziś w południe stan wyjątkowy w wolnym mieście, udzielając Greiserowi dyktatorskich pełnomocnictw.

Senat równocześnie otworzył gdań-

sko-niemiecką granicę celną dla towarów pierwszej potrzeby, jak na biał, lekarstwa, zboże, świnie itp.

Zarządzenia te wywołały w Gdańsku obrzymie wrażenie. Sfery zbliżone do Senatu twierdzą,

że Gdańsk jest gotów do rokowań z Polską, muszą się one jednak odbyć w Gdańsku a nie w Warszawie i że niema mowy o unji monetarnej Gdańska z Polską.

PREMJE KSIĄŻKOWE NA SIERPIEŃ 1935 R.

I na plażę schodź... z książką premjową „Kurjera Zachodniego”

Ważne tylko do 5-go sierpnia b. r.

Kupon na premję książkową „K. Z.”
za sierpień

Imię i nazwisko _____
Adres _____
Otrzymuję gazetę przez _____

ZATARG WŁOSKO-ABISYŃSKI W RADZIE LIGI NARODÓW

GENEWA, 1.8. (tel. wł.). Eden i Laval wypracowali wczoraj wieczorem formułę kompromisu, której przyjęcie pozwoli być może zakończyć jeszcze dziś obrady nadzwyczajnej sesji Rady Ligi. Rada odroczyłaby na kilka tygodni rozpatrzenie całokształtu konfliktu, pozostawiając Francji i Anglii, jako sygnatariuszom traktatu 1906 roku troskę o pokojowe załatwienie sprawy.

15 osób zabitych KATASTROFA KOLEJOWA

NOWY JORK, 1.8. W pobliżu miejscowości Temple w stanie Texas wykołait się pociąg. 15 osób poniosło śmierć, zaś 20 jest ciężko rannych.

Proces „Fulmenu”

KATOWICE, 1.8. (PAT). Dziś odbyła się przed Sądem okręgowym w Katowicach rozprawa odwoławcza przeciwko dyrektorowi firmy „Fulmen”, Mauwemu. Przedmiotem rozprawy była sprawa fałszowania ksiąg przez firmę „Fulmen”, wskutek czego skarbu państwa miał ponieść straty w wysokości 650.000 zł. W związku z tem Urząd skarbowy wymierzył f. „Fulmen” grzywnę w wysokości 1.000.000 zł.

Pierwsza rozprawa w tej sprawie zakończyła się wyrokiem uniewinniającym oskarżonego. W wyniku dzisiejszej rozprawy odwoławczej, sąd po przesłuchaniu znawców ksiąg wydał również wyrok uniewinniający.

Reprezentacja Polski — Rapid

2:2 (0:2).

WARSZAWA, 1.8. (Tel. wł.) Rozegrany dziś mecz między wiedeńskim Rapidem a drugą reprezentacją Polski zakończył się wynikiem remisowym (2:2).

PARYŻ, 1.8. Wywiad udzielony był tym razem Piotrowi Benoit, członkowi Akademii francuskiej i jednemu z najwybitniejszych francuskich powieściopisarzy współczesnych.

Rozmowa toczyła się w sprawie Abisynji, przytem Benoit wyraził obawę, że wyprawa afrykańska odwróciła uwagę Włoch od ważniejszych zadań na kontynencie europejskim.

Jeszcze jeden wywiad Mussoliniego

— Niech pan będzie spokojny — odparł Mussolini. — Przeszło 800.000 żołnierza włoskiego, w tem połowa oddziałów zmotywowanych, pilnować będzie tych granic europejskich, gdzie tego zajdzie potrzeba. Znajdzie się i milion ludzi i więcej nawet. Ale z tego nie wynika, by wyprawa abisynijskiej zabrakło sił i stanowczości.

— Niech pan będzie spokojny — odparł Mussolini. — Przeszło 800.000 żołnierza włoskiego, w tem połowa oddziałów zmotywowanych, pilnować będzie tych granic europejskich, gdzie tego zajdzie potrzeba. Znajdzie się i milion ludzi i więcej nawet. Ale z tego nie wynika, by wyprawa abisynijskiej zabrakło sił i stanowczości.

Pozostaje niewyjaśnioną sprawą zobowiązań nieuciekania się do wojny. Anglja oraz kilka innych państw domaga się, aby Włochy i Abisynja zobowiązały się nie użyć siły. Rzym

zgadza się podobno na przyjęcie takiej zobowiązania, ale ograniczonego do czasu trwania prac Komisji t.j. do 27 sierpnia. Na to Anglijcy odpowiadają, że takie ograniczone zobowiązanie nie ma znaczenia, bo i tak w najbliższych tygodniach pora deszczowa nie pozwala jeszcze na podjęcie operacji wojennych.

Na krótko przed północą, tekst formuły kompromisowej został doręczony przez Lavala baronowi Aloisowi dla niezmotoczonego zakomunikowania Mussoliniemu. Obecnie oczekuje się odpowiedzi włoskiej i abisynijskiej.

GENEWA, 1.8. (Tel. wł.) Laval rozmawiał dziś telefonicznie z Mussolinim, prosząc go o przyjęcie angielskiej formuły, jako podstawy do rokowań w sprawie zlikwidowania zarzaru. Mussolini odpowiedział wymijająco twierdząc, że formuła jest zbyt niejasna i rokowania musiałyby się przeciągnąć bardzo długo, poza termin wyznaczony przez Ligę.

Rozmowy między meżami stanu w sprawie abisynijskiej prowadzone są nadal. O ile dziś nie dojdzie do porozumienia, przewidywane jest odroczenie sesji Rady Ligi Narodów.

Anglja zapowiada, że w razie odroczenia proponowanej przez nią formuły, wytoczy przed forum Ligi całokształt sprawy abisynijskiej.

GENEWA, 1.8. (Tel. wł.) Wyznaczone na dzisiaj publiczne posiedzenie Rady Ligi Narodów nie odbyło się spowodu niezgodnienia tekstu rezolucji. W ciągu całego dnia odbywały się rozmowy przedstawicieli państw.

Posiedzenie Rady zwołano na jutro.

Grób 55 marynarzy na dnie morza

MOSKWA, 1.8. (PAT). W zatoce fińskiej, podczas manewrów floty sowieckiej dnia 25 lipca rb. wydarzyła się katastrofa: zatoniła łódź podwodna B 3 wraz z całą załogą 55 ludzi.

Nikt nie zdołał się uratować.

Przyczyną katastrofy było zderzenie łodzi podwodnej w chwili pogra-

żenia z jednym z okrętów.

B 3 była łodzią starego typu, czynną od 1917 roku.

Rząd sowiecki postanowił przyznać jednorazowo rodzinom ofiar katastrofy po 10.000 rb., oraz dożywotnie renty.

Wydano zarządzenia w celu wydobycia zatoniętej łodzi. Pogrzeb ofiar odbędzie się w Kronsztacie.

Po katastrofie budowlanej w Warszawie

Administrator domu osadzony w areszcie

WARSZAWA, 1.7. (Tel. wł.) Prace nad usuwaniem gruzów zawałonej oficyny w domu przy ulicy Freta 16 trwały całą noc i dobiegają końca. Pozostało jeszcze do usunięcia około 30 metrów sześć. gruzu. W nocy pracował 3 oddział straży ogniowej pod dowództwem kpt. Lewickiego. Strażacy pracowali przy świetle trzech reflektorów, założonych przez elektrownię warszawską. Rano objął służbę 4 oddział straży ogniowej pod komendą kpt. Hassa. Czy pod gruzami są jeszcze ofiary — niewiadomo. O godz. 8 rano spod gruzów wyciągnięto czarnego kota, własn. Tadusza Stala, właściciela zakładu fotograficznego. Kot żył.

Na podkreślenie zasługuje ofiarą praca Pogotowia ratunkowego, które wczoraj od wczesnego ranka trwało na posterunku, przez całą noc dziesiętą. Na uznanie zasługuje również energiczna akcja policji, a zwłaszcza miejscowego 2 komisariatu.

Wczoraj na huk walących się ścian, pierwsi pośpieszyli z ratunkiem chłopcy z sierocińca Dominikańców pod wezwaniem Najśw. Marji Panny. Chłopcy wyważyli kraty na tyłach posesji nr. 16, wychodzących na dziedziniec sierocińca, wyratowali rodzinę Brocheroń (zam. na parterze zawałonej oficyny), Dudę, zam. na I piętrze, inż. Chrzanowskiego oraz lokatorkę mieszkania nr. 23, Chrzanowską.

Administrator domu Moszek Podbór decyzyją sędziego śledczego osadzony został w areszcie.

Katastrofę wywołała wadliwa nadbudowa 3 pięter, przy czem nie zmieniono starych belkowań. Belki te zabezpieczono. Ściany oficyny budowane były w ten sposób, że parter na

pół cegły, I piętro na półtorę cegły, a następne piętra na 2 cegły.

Jutro rano zbierze się komisja sądowno-śledcza i budowlana.

Opinia słynnego lotnika belgijskiego o polskim lotnictwie balonowym

WARSZAWA, 1.8. (PAT). W wywiadzie udzielonym przedstawicielowi PAT słynny belgijski lotnik balonowy kpt. Demuyter, który — jak wiadomo, przed kilkunastu dniami lądował w Polsce pod Rozłuczem, oświadczył m. in., że lot z Belgji do Polski odbył się w warunkach atmosferycznych naogół pomyślnych. Długość trasy, jaką przeleciał balon wynosiła 1400 km. na wysokości 3500 — 5900 mtr. Lotu dokonano w ciągu 24 godzin. Był on uciążliwy jedynie nocą, gdyż lotnikom dotkliwie dała się odczuć przenikliwa temperatura. Podróż tej lotnicy belgijscy nie zaliczają do zbyt wygodnych, ponieważ w koszu niewielkich rozmiarów było ciasno z tego powodu, że i lotnicy zabrali ze sobą dużą ilość broszur i odez, dotyczących wystawy belgijskiej, które po drodze rozrzućili. Balon wystartował z Brukseli 21 lipca podczas t. zw. „święta pracy”.

Kpt. Demuyter z wielkim entuzjazmem wyrażał się o polskim lotnictwie i przemysle balonowym, podkreślając że balon swój pozostawia pod opieką polskich specjalistów, uważając, że wystarczy jeżeli będą z jego sprzętem obchodzili się z taką samą troskliwością z jaką traktują własne balony? Kpt. Demuyter oświadczył dalej, że Polska pod względem przemysłu balonowego zajmuje obecnie przodujące miejsce na świecie.

W zakończeniu kpt. Demuyter wyraził serdeczne podziękowanie za przyjęcie z jakim się spotkał w Polsce, podkreślając w końcu piękne położenie miejscowości, gdzie lądował w Rozłuczu w pobliżu schroniska w pow. Turczańskim. Lotnik jest zachwycony malowniczością tej miejscowości i twierdzi, że będzie w Belgji protegował turystyczne malory południowo - wschodniej Polski.

16 radnych łódzkich staje dzisiaj przed sądem

ŁÓDŹ, 1.8. (tel. wł.). Jak już donosiliśmy, na jutro wyznaczony został proces przeciwko 16 członkom byłej Rady miejskiej Łodzi, oskarżonym o udział w krmawich zajęciach na posiedzeniu w dniu 28 maja. Na rozprawę powołano 36 świadków.

Jak słycać, rozprawa jutrzejsza nie potrwa długo, bowiem według wszelkiego prawdopodobieństwa proces zostanie odroczony. Powodów do

odroczenia jest kilka, między innymi bowiem nie doręczono wezwań wszystkim oskarżonym i świadkom, niektórzy oskarżeni bawią zagranicą, a główny świadek oskarżenia, radny Nutkiewicz przebywa na kuracji.

Proces o zajęciach w radzie zapowiada się wogóle sensacyjnie, bowiem oskarżeni zamierzają przez usta swoich obrońców uzasadnić szeroko swą politykę w Radzie miejskiej.

Żydzi kradną w Polsce i uciekają do Palestyny

ŁÓDŹ, 1.8. (Tel. wł.) Ostatnio coraz częściej powtarzają się w Łodzi sprytne oszustwa popełniane przez kupców, którzy następnie uciekają do Palestyny. Ostatnio zniknął w ten sposób z Łodzi Mendel Perlmutter, właściciel fabrycznego składu manufaktury przy ul. Piotrkowskiej.

Firma jego stała już raz przed bankrutem, wówczas jednak Perlmutter zdołał osiągnąć zgodę wierzycieli

na dobrowolny układ. Od tego czasu stał się wzorem punktualności w spełnianiu swoich zobowiązań i regulowaniu płatności.

Okazało się, że finansowa solidność Perlmuttera była tylko manewrem dla uspienia dostawców. Ostatnio zaczął on nabywać wielkie ilości towarów na kredyt. Kupował przędzę, przerabiał ją w jednej fabryce na materiały, a kończył jeszcze w

innej, pozostając wszędzie winnym pozostałe sumy. Kupował również i gotowe towary, które sprzedawał nawet poniżej cen rynkowych, byle tylko zdobyć jaknajwięcej gotówki.

Gdy zadłużenie urosło do sumy 300.000 złotych, Perlmutter przepadł bez wieści.

Wierzyciele twierdzą, że uciekł do Palestyny.

Pogrzebani żywcem

JOHANNESBURG, 1.8. (PAT). Strącono wszelką nadzieję na uratowanie 3 europejskich i 24 tubylców, pogrzebanych żywcem w kopalu „Marsfield” po wczorajszym wybuchu, który zatrasował wyjście.

Rabowanie miast

LONDYN, 1.8. (Tel. wł.) Na terenach Chin zdemilitaryzowanych ostatecznie wskntek żądania Japonji. grasują obecnie bezkarnie wielkie bandy, które dokonują napadów nawet na miasta. Przed paru dniami banda złożona z 1500 ludzi napadła na miasto Tajping-Chai i splondrowała 600 domów. Bandyci uprowadzili z sobą 500 dzieci, kobiet i mężczyzn oraz 20 policjantów.

Ukarany dręczyciel zwierząt

BERLIN, 1.8. (PAT). Z Kolonii donoszą, że mieszkańcy, oburzeni na woźnicę, który w nieludzki sposób maltretował swego konia, zmusili woźnicę do ciągnięcia swego wozu po ulicy, przez miasto. Na szyi zawieszono mu napis: „jestem dręczycielem zwierząt”.

Ciągnięcie

POZYCZKI BUDOWLANEJ.

Wczoraj odbyło się ciągnięcie 3/4 promowej pożyczki budowlanej. Wygrały numery: Zł. 250.000 — nr. 825385. Zł. 50.000 — nr. 793942. Po zł. 10.000 — n-ry: 669848 41993 669731 20341 157502 193714 815742 917171 465900 570370.

Po zł. 1000 — n-ry: 560070 533172 665614 125 142501 953407 61620 994373 195438 532941 696794 131395 652162 50384 76780 278346 806659 250775 226542 858505 198516 74497 21106 720510 975098 992489 424134 122471 180832 46294 760159 779963 8662 660135 873789 601827 771240 773389 171320 757207 22144 844782 25795 524954 667080 162518 667221 235676 250669 999451 766340 71050 156423 14492 302951 666192 190824 733470 145980 204343 956647 943616 325417 881154 349128 539141 27505 308288 863365 929615 239275 953217 631728 643464 372121 811987 94546 794553 275625 123469 330988 673919 317858 938560 156563 455294 872164 967460 321818 845142 858370 470430 881454 2954 459960 774142 763946 479665 906937 548475.

LUDWIK WOHL.

LAWA

Powieść współczesna.

ROZDZIAŁ I.

— Graziello!

— Słucham, mammina...

Na małych schodach wewnętrznych ukazała się signora Cagliani, wysoka, okazała kobieta, dość tęga, już przekwitła, ale mimo to jeszcze piękna; wyglądała jak rzymska matrona, a odcieśla, leniwa dostojność jej ruchów doskonale harmonizowała z klasyczną regularnością rysów twarzy, jakby wykutej z białego marmuru.

Mrużąc wielkie krótkowzroczne oczy, wpatrywała się w koniec korytarza, gdzie w gęstym półmroku, podobna do jasnej smugi światła, stała wiotka smukła postać dziewczęcia.

— Co tam robisz sama, Graziello?

— Nic, mamusiu, boję się.

Signora Cagliani zeszła na dół.

— Ty drzysz, moje dziecko — powiedziała zasłabnięta i objęła ją troskliwie. — Czego się boisz?

— Góry, mamusiu, dziś całą noc nie mogłam spać...

Signora Cagliani potrząsnęła głową i zapytała w zdziwieniu:

— Góry?... Przecież ojciec powiedział, że nie ma żadnego niebezpieczeństwa.

Dla niej zdanie i decyzja męża od dwudziestu czterech lat miały niewzruszoną wagę; ulegała jego woli bezkrytycznie, nigdy nie myśląc o stawianiu jakiegokolwiek oporu.

Wczoraj wieczorem don Tomaso Cagliani, czytając gazetę oświadczył:

— Stacja obserwacyjna ogłasza, że wstrząsy podziemne ustają. Niebezpieczeństwo minęło. Zostajemy.

Signora Cagliani spojrziała na męża — jeszcze przed dwiema godzinami miała silny atak sercowy, który zataiła przed nim; nie odczuwała się i teraz, wszak sprawa została rozstrzygnięta, jak zawsze bezapelacyjnie.

Graziella podniosła głowę — szczupła delikatna twarzyczka była tak blada, że robiła wrażenie przeźroczystej.

Wielu malarzy tak sobie przedstawia bardzo młode zakonnice: skupiona twarz, promieniująca wewnętrznie czystym światłem wiary; pięknie zarysowane usta, prawie bezkrwiste i wąskie, nie znające granic w ofiarności ekstatycznej; nad cieniem klasycznym nosem łuki ciemnych zrosniętych brwi.

W rękach doświadczonego okultysty Graziella Cagliani prawdopodobnie stałaby się bardzo dołrem medjum.

— Czuję, że coś się zbliża mammina — powiedziała tonem cichej skargi. — Czuję to tu i tu...

Przyłożyła rękę do gardła, potem do piersi: — Chciałabym się znaleźć daleko stąd.

Była bliska płaczu.

— Tylko nie rozchoruj mi się, mała — powiedziała signora Cagliani i pogłaskała dziewczynę po włosach

— O, nie, nie! — uśmiechnęła się blade i pochylała do ręki matki: — Mammina może być o to całkiem spokojna... To jest tylko strach, mamusiu. Taki głupi, nieokreślony strach...

— Jeśli ojciec mówi, że możemy zostać, to nie masz się czego obawiać... Słuchaj, mała, czy ty pami jeszcze jest u ojca?

— Tak, mamusiu, jest na górze w gabinecie.

— Kto to może być? — zapytała w zamyśleniu signora Cagliani. — Mogłabym przysiąc, że nigdy jej nie widziałam.

— Ona jest straszna, mammina — powieźziała szeptem Graziella: — Widziałam, jak szła na górę. Ona nie chodzi, mamusiu, a skrada się jak wielki kot. I ma takie okropne, złe oczy. Nie rozumiem, jak ojciec może ją przyjmować. Przecież od czasu jak jesteśmy w San Rocco, nie przyjmuje nikogo...

— O tych rzeczach nie masz prawa wyrażać sądu, Graziello — surowo przerwała signora Cagliani: — Ojciec sam wie, co ma robić.

W tej chwili nad ich głowami rozległ się głuchy hałas jakby ciężki przedmiot spadł na podłogę. Jednocześnie drgnęły i przestraszyły się.

Graziella poręczym ruchem uwolniła się z ramion matki: chciała lecieć na górę.

O CENZUSIE KUPIECKIM

Istnieje u nas dziwna wiara w zbawienną moc różnego rodzaju papierowych reform, reorganizacji, rozporządzeń i dyplomów. Ciępi na to nietylko nasza biurokracja — co jest do pewnego stopnia zrozumiałe — ale i niektóre koła społeczne. Najczęściej wszystkie owe organizacje mocno przypominają historię słynnego kwartetu, uwieczniona w bajce Kryłowa. Czasem nawet bywa gorzej, gdyż „reforma” u niemożliwia wszelki dalszy postęp.

Nikt nie wątpi, że nasz handel, aby mógł rozwijać się należycie, m. in. potrzebuje sił fachowych. Ku temu celowi zmierza i organizowane obecnie zawodowe szkolnictwo średnie. Za kilka lat będziemy rozporządzać odpowiednio wykształconymi siłami i powstanie wówczas kwestia użytkowania tych sił, wynalezienia dla nich miejsca. O tem należałoby zawczasu pomyśleć, wyżyć wszystkie siły w kierunku przygotowania nowych placówek gospodarczych, zmierzając ku istotnemu unarodowieniu naszego handlu.

Takby się zdawało. Tymczasem w głównych kołach kupieckich powstał już obecnie projekt wprowadzenia t. zw. „cenzusu kupieckiego” dla nowo powstających przedsiębiorstw handlowych, a to w celu usunięcia panujących obecnie w handlu „dzikich stosunków”.

Mysł bardzo chwalebna, ale jakimi drogami może być uskuteczniiona? Słusznie pyta na łamach „A.B.C.” p. I. Krupka: jakie to będą egzaminy w małym miasteczku, gdzie drobny kupiec handluje literalnie wszystkim, kto będzie egzaminatorem: urzędnik państwowy czy doświadczony kupiec? i „czy nasze kupiectwo nie ma dość tej istniejącej, całe życie polskie zabijającej — biurokracji?”

Mamy w Polsce ludzi z wyższym wykształceniem handlowym z dyplomu W. S. H., ale oni wcale nie ganiają się do handlu, szczególnie do drobnego, wolą trudnić się pracą biurową nawet za 150 zł. miesięcznie. Sporo jest natomiast ludzi chętnych do pracy na tem polu, ale posiadających wyższe wykształcenie zawodowe elementarne. Czy tym ludziom należy utrudniać życie? Zresztą „do prowa-

żenia sklepiku zupełnie niepotrzebne jest wyższe wykształcenie, nawet przeszkadzałoby, natomiast potrzebny jest przeważnie jakikolwiek błąd fach”.

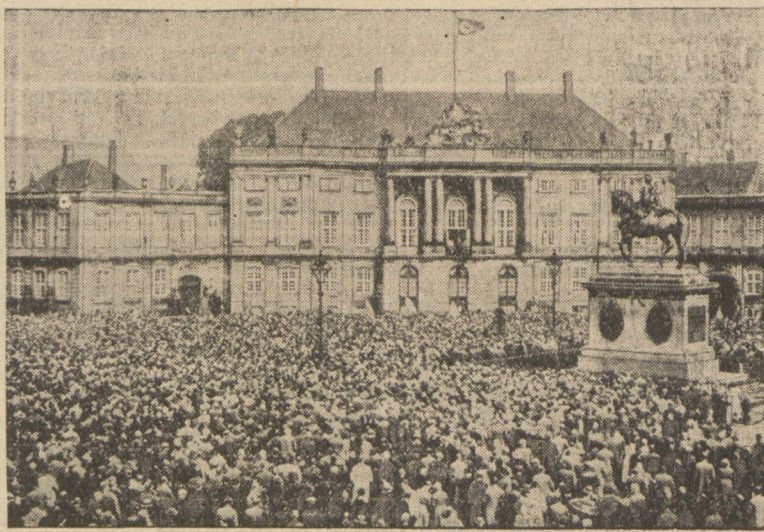
P. Krupka słusznie podkreśla, że dla uzdrowienia stosunków w handlu najzupełniej wystarczałoby obecnie stosowanie ustawy o nieuczciwej konkurencji z 1926 r., ale, rzecz osobliwa, nikt z tej ustawy nie chce korzystać.

Zachodzi obawa, że wprowadzenie cenzusów kupieckich z nowego rodzaju „dyplomami” doprowadziłoby do stworzenia nowych jakichś urzędów i posad dla wpływowych osobistości kosztem ogółu kupiectwa i bez pożytku dla sprawy uzdrowienia handlu.

Dużo na ten temat możnaby napisać. Inicjatorowie zapewne kierowali się najlepszymi intencjami. Ale zapomnieli o jednym, że realizacja ich pomysłu miałaby przedewszyst-

kiem w najbliższym swym skutku stabilizację przewagi żydowskiej w najbliższym swym skutku stabilizację przewagi żydowskiej w naszym handlu. Bardziej przedsiębiorcze żywiły wiejskie z ustanowieniem „dyplomów kupieckich” miałyby utrudnioną drogę do zajęcia się drobnym handlem po naszych miastach i miasteczkach. Utrwaliłoby to pozycję sklepikarzy żydowskich i pośredników. Nie zmieniłyby się stosunki na lepsze i po wychowaniu przez szkoły zawodu zastępców młodych fachowców jesteśmy bowiem przekonani, że w obecnych warunkach gospodarczych w szkołach tych żywił żydowski będzie nieproporcjonalnie liczny, synowie bowiem wsi nie mają środków dla kształcenia się po miastach.

Trzeba zatem nie utrudniać sprawy unarodowienia handlu przez pomysły „cenzusowe”, lecz spojrzeć odważnie w oczy naszej rzeczywistości.

40.000 WIESIANKÓW PRZED PAŁACEM KROLEWSKIM. W Kopenhadze zgromadziło się 40.000 wiesniaków duńskich, którzy demonstrowali przed pałacem królewskim, domagając się pomocy dla rolnictwa.

Jaka była treść

plakatów antyżydowskich w Gdańsku?

Omawiając szczegóły antysemitkich demonstracji w Gdańsku i Sopotach, Żydowska Agencja Telegraficzna informuje:

„W demonstracjach brali udział liczni specjaliści z Niemiec przybyli szturmowcy oraz członkowie senatu gdańskiego. Do demonstracji zmobilizowano 50 samochodów ciężarowych, na których widniały plakaty z takimi napisami, jak: „Żyd także jest człowiekiem, a pluska — zwie rzęciem”, „Gdziekolwiek świństwo się dzieje, Żyd ma w tem rękę”, „Żydzi są naszym nieszczęściem”, „Cohn wracaj do ziemi obiecanej, tam two-

lizowano 50 samochodów ciężarowych, na których widniały plakaty z takimi napisami, jak: „Żyd także jest człowiekiem, a pluska — zwie rzęciem”, „Gdziekolwiek świństwo się dzieje, Żyd ma w tem rękę”, „Żydzi są naszym nieszczęściem”, „Cohn wracaj do ziemi obiecanej, tam two-

ja ojczyzna”. Plakaty były upięk-szone znakami karykaturami ze „Stuermera”.

Ostatni numer „Danziger Echo”, jedyne pisma żydowskiego na terenie Wolnego Miasta, został skonfiskowany, nim jeszcze opuścił drukarnię, z czego wynika, że policja nie chciała sobie nawet zadać trudu przeczytania numeru.

Oddźwięki „Tajnego Detektywa”

Wstrząśnięta jest cała Polska potworną zbrodnią dzieciobójczyń Szymczakówny. Na jakim ile wyrażenia tego rodzaju zanik wszelkiej etyki, takie zwyrodniałe okrucieństwo? — pyta każdy. Niestety, wiele się do jego przychylnia słowo drukowane. Znane są krwawe oddźwięki po całej Polsce „Tajnego Detektywa”, ukoronowane słynnym zamordowaniem w Krakowie służącej Gańca-rzówny przez dwóch studentów.

W jednym z dzienników warszawskich, drukujących w odcinku powieściowym wspomnienia h. sierżanta Legji cudzoziemskiej, można było przeczytać onegdaj opis zdobycia jednej z wsi marokańskich. Jak stwierdzono, we wsi trzymani byli biali jeńcy, którzy w niewoli pomarli. Zidentyfikowano Araba, u którego umarła jedna taka branka europejska. Dalszy ciąg cytujemy wedle oryginału:

„My go w leń. Pytamy, gdzie Europejka, którą tu miał Milecy. Więc mocniej go. Kolba, bagnietem, pięścią. Wreszcie powiedział, że była, ale już nie żyje, że umarła. Pokazał nam nawet grób, który — am musiał odgrzebać...”

Zrobiliśmy potem Arabowi operację, coś w rodzaju trepanacji czaszki, przy pomocy kolby i noża. Powoli umierał, a wyl jak szakal...”

Kiedyś znów, jak dobijaliśmy rannych, znalazłem u jednego Araba na piersiach medalik złoty z węgierskim napisem.

— Skąd to masz? — pytam po francusku.

— Po niewolnicy! — odpowiada tym samym językiem.

— Zabrałeś?

— Dala mi na pamiątkę. Już dawno. Potem kolba w leń, cielsko do ziemi i koniec...”

Z okazji zaś aresztowania Szymczakówny czytamy obecnie w temże piśmie:

„...Potworna dusicielka twierdzi, że zbrodni dokonała z zemsty... Okoliczności, jakie towarzyszyły morderstwu są tak potworne...”

Cóż się dziwić? Jaki posiew, taki plon.

Z DNIA

ŻYDZI I „WIELKA WARSZAWA”

Efraim Kaganowski kreśli („Hajnt” Nr. 166) obraz rozrastającej się wiaży „Wielkiej Warszawy”. Kiedy zaczęły powstawać nowe dzielnice, Żydzi jakby przestali nadawać ton życiu we wszelkiego rodzaju lokalach publicznych — kinach, teatrach, restauracjach itd.

— Stara żydowska Warszawa, gdzie Żydzi budowali i tworzyli, potężne życie społeczne, ekonomiczne. Jakas obca zła ręka wleciała i rozsiwiała obcość i gdy wybiła godzina policyjna, nie poznała się już Warszawa”.

Dawniej była inna publiczność polska:

— Już nie dostrzega się dobroduszych, lirycznych, łagodnych pijaków, warszawskich „obywateli” o długich wąsach i rozmarzonych oczach, szukających „sprawiedliwości” i „porządku”.

Lokale nocne zapelniają inne typy: — Żydowskie oblicze starych warszawskich mieszkańców znikło. Dzielnice nowego miasta, rozrastającego się z takim przepychem dostarczały nowy typ człowieka... Człowieka o świeżych, miazgitych nerwach, zdrowego, obdarzonego nowymi wymaganiami, o nowej polskości”.

Żydowskich twarzy prawie, że się nie widzi. Niektórzy mówią, że Żydzi lękają się chodzić po nocach, że wie mają pieniądze, a ktoś

— powiedział, że „Wielka Warszawa” uciekla od Żydów. Żydowska Warszawa nie wyszła ze swoich ulic, nie wylęknła do żył potężnych członków wielkiego miasta, utrzymała w szarej ciemności, nie ubrała nowego tchu dla wielkiej, nowo-żytej, szeroko rozpostartej, europejskiej Warszawy”.

Sredniowieczne żydowskie utknęło w swym rozwoju, nie jest zdolne wyrwać się z ochotliwych zaułków na słoneczne ulice nowoczesnego miasta polskiego.

MIASTO--CUD NAD BAŁTYKIEM

Dziennikarz wiedeński Henryk Edward Jacob, który niedawno bawił w Polsce, zamieszcza w jednym z ostatnich numerów „Neues Wiener Journal” wręcz entuzjastyczny artykuł o Gdyni i o jej rozwoju.

Na początku swego artykułu Jacob stwierdza, że zakładanie miast należy już do przeszłości. W promocyje dziejów toną początki Rzymu, Wiednia i Paryża. Powstawanie miast miało kiedyś swe logiczne uzasadnienie, decydująca o tem rzeka, zatoka, lub skrzyżowanie handlowych traktów. Było to jednak dawno i dziś cuda podobne nie zdarzają się.

A jednak cud taki przeżyliśmy właśnie teraz — stwierdza dziennikarz wiedeński. W jednym z miejsc Europy rozproszło miasto, jakgdyby z ziemi — jakgdyby roślina wystrzeliła z kamienistego gruntu. Wioska rybacka Gdynia miała w roku 1925 — 500-tu mieszkańców, którzy mieszkali w chatkach krytych słomą i żyli z tego, co przynosiło im morze. Dziś miasto to ma 29 tysięcy mieszkańców, którzy mieszkają w betonowych pałacach i żyją z importu i eksportu. To jest właśnie

cud Gdyni.

Powstanie Gdyni — pisze Jacob — ma swoje logiczne uzasadnienie. Jacob stwierdza, że traktaty pokojowe zamknęły Polsce drogę przez Gdańsk i 32 milionowy naród musiał szukać innej drogi do morza. Gdy gen. Haller na czele swych legionów dotarł do wybrzeża morskiego 10 lutego 1918 roku rzucił pierścień do morza, tak, jak symbolicznie rzucił go dawniej dozwenecki. Ten pierścień zamienił się w kamienne mola, w latarnie morskie i budynki portowe.”

Miasto niema jeszcze stylu. Obok wspaniałym budynków widnieją niezabudowane place. Styl przyjdzie dopiero później, gdy będzie na to czas. Dziennikarz wiedeński dowodzi, że Gdynia jest miastem i w przeciwieństwie do innych wielkich portów, szczególnie cichem, a jest to cisza majestatyczna.

Po barwnym opisie portu i ruchu jaki w nim panuje, Jacob cytuje „Wiatr od morza” Żeromskiego, w którym jak widza pojawia się przyszłe oblicze miasto. Żeromski niedożył momentu, kiedy sen zamienił się w rzeczywistość.

Gdynia jest w tej chwili miastem bez muz i czeka jeszcze na swego piewce. Jako rzecz charakterystyczną podkreśla korespondent „Neues Wiener Journal”, że miasto posiadające wielkie banki i wznoszące gmach sądowy niemiejszy od wiedeńskiego „Pałacu Sprawiedliwości”, nie posiada teatru. Zgiełk hal towarowych i magazynów, żołnierze morza i speculanci — wszystko to czeka na swego poetę. Być może w ciągu 20-tu lat jakiś polski Balzac napisze amerykańską powieść o powstaniu tego miasta.

W zakończeniu swego artykułu dziennikarz wiedeński zauważa, że cement mypiera coraz bardziej starą Gdynię i wspomina o małym domku krytym słomą przy ulicy św. Józefa 15a. Domek ten wygląda wśród potężnych gmachów, jak Guliwer zabłąkany wśród olbrzymów. Powinien on zostać jako wspomnienie tych czasów, gdy Gdynia była małą pruską wioską. Przed owym małym domkiem, który najlepiej pozwala porównać Gdynię dawną i Gdynię obecną musi każdego ogarnąć wzruszenie.

MIGAWKI

URLOP

Koniec. Turnus lipcowy urlopów skończył się.

Przy dziesiątkach i setkach, ba, przy tysiącach stołów zasiedlili wczoraj na nowo do roboty ci, co wrócili z urlopu.

Od wczoraj, od pierwszego sierpnia zaczęli czekać na nowy urlop, zaczęli pracownicy odliczać jeden miesiąc od drugiego, zaczęli wypatrywać świat w kalendarzu, zaczęli normalny rok pracy.

Boże, jak się nie chce zaraz, pierwszego dnia po urlopie iść do biura. Wstać tak trudno — oczy się dosłownie kleją.

Znajome, znane aż do znudzenia wnętrze biura straszy swoją niezmienną, wieczną tą samą fizjonomią. Krzesło za biurkiem już czeka. Siada się na niem dziwnie ciężko.

Koniec. Trzydzieści dni minęło tak przedko. Ciężko, ogromnie ciężko jest tego pierwszego dnia. Pod powiekami czuje się wciąż obrazy przeżyte i widziane w ciągu tych dni trzydziestu.

W dłoniach, w ramionach, w całym ciele czuje się jeszcze cudowną wolność ruchu, cudowną swobodę, możliwość rozporządzania sobą.

Krzyż buntuje się przeciw kilkunastu godzinemu siedzeniu, dłonie nie chcą posłusznie uderzać w klawisze maszyny, ciało buntuje się przeciwko niewoli czarnego biurowego fartucha.

Ale tak jest tylko pierwszego dnia. Prędzej niż przypuścić można, przyzwyczajamy się do przerwanej na miesiąc trybu życia.

Dziesiątki, setki, tysiące osób wyjechało wczoraj, właśnie wczoraj na urlop. Tym jest dziś inaczej, niż codziennie, niż całorocznie. Ale im jest wesoło, przyjemnie, radośnie.

Teraz oni nie idą do biura. Teraz mogą się wyspać. Mogą bogactwem czasu rozporządzać według własnego widzimisię. Od wczoraj na dni trzydzieści są ludźmi wolnymi, panami swego czasu.

I zaczynają ci szczęśliwi codzienną błagalną prośbę o pogodę, o słońce, o ciepło.

RADY PRAKTYCZNE

Nieszczęśliwe wypadki w domu

Praca domowa narówni z każdą inną, kryje w sobie szereg momentów niebezpiecznych. Krótka nieuwaga, czasem lekkomyślność — i oto zmarowane życie lub zdrowie. A przecież można tego uniknąć, gdyby człowiek z wczesną pomyślnością o możliwości wypadku i stosownie do tego pracę domową zorganizował.

Do najczęstszych wypadków w domu należą oparzenia wskutek nieostrożnego obchodzenia się z płynami łatwopalnymi. Ludzie dorośli zachowują się w tych wypadkach jak dzieci. Wiedzą, że nie wolno podpałać w piecu naftą, albo przy czyszczeniu odzieży benzyną, palić ognia — a jednak stale i niepoprawnie igrają z własnym życiem.

Tragiczne bywają zatrucia przez pomysłki. Pochodzą one stąd, że na fiaskach i tofelkach nie umieszcza się napisów, co zawierają lub też, jeszcze gorzej, do fiasków z niewinnymi napisami wlewa się płyny trujące. Proszek do tepienia owadów, wysypy zamiast cukru, niejednokrotnie kosztował życie ludzkie. Tak samo esencja octowa, lub benzyna wypita uwradkiem w mniemaniu, że to jest wino lub wódka. A kłóży zliczył cały szereg wypadków z lekarstwami, z których zdarto etykiety! Oto np. zdarzył się niedawno wypadek, że w prędkości wkroplono do oczu jodynę!

Zatrucia gazem i czadem są na porządku dziennym. Większość z nich powstaje wskutek odkładania naprawy pieca, lub instalacji gazowej do najbliższej sposobności. Niedbałość mści się.

A upadki przy myciu okien, o których często się słyszy! Tak łatwo im

zapobiec, wystarczy użycie pasa asenkuracyjnego przy myciu okien. Ale ktoś to o to dbał!

Nadchodzi pranie, służąca poszła do magla. Długo jakós nie wraca, — co się stało? Ano zwyczajnie, stanęła pomiędzy ścianą a skrzynią magla zagadała się na chwilę z sąsiadką i zgruchotała jej rękę. Ale gdy-

by magiel był tak umieszczony, ażby skrzynia była zawsze oddalona od ściany, nie byłoby takich wypadków. Nikt jednak o tem nie pamiętał.

O bezpieczeństwie pracy w domu trzeba jednak zawsze myśleć i pamiętać. Po wypadku bywa już za późno.

O WYDOSTANIE PIENIĘDZY

z przedwojennych, rosyjskich Kas oszczędności

Przedwojennych ciulaczy grosza w Zagłębiu Dąbrowskim, którzy składali swe oszczędności do rosyjskich różnych kas oszczędności, okazuje się jest b. wielu. To też akcja podjęta przez grono osób, mająca na celu wydostanie tych sum z Rosji wy-

wołała olbrzymie zainteresowanie.

Zainteresowanym osobom komunikujemy, iż otrzymaliśmy nowy zapas odpowiednich deklaracji, które czytelnicy nasi mogą otrzymywać w godzinach od 9 do 19 w administracji dziennika.

Zmiany organizacyjne

w Magistracie będzimskim

Jak już nadmienialiśmy, obecne władze miejskie w Będzinie przystąpiły do uzdrowienia gospodarki miejskiej i w związku z tem przeprowadzono w Magistracie poważne zmiany organizacyjne i personalne.

Między innymi, wydział budowlany został połączony z wydziałem drogowym. Naczelnikiem połączonych wydziałów został p. inż. Winter, a w charakterze rzeczoznawcy budowlanego i kierownika inspekcji budowlanej, na miejsce zwolnionego inż. Kamińskiego, zaangażowany został p. inż. T. Rudzki.

Pozatem zlikwidowany został wydział gospodarczy, którego sprawy przekazano częściowo wydziałowi dro-

gowo-budowlanemu, a częściowo wydziałowi ogólnemu.

Również i w innych wydziałach Magistratu przeprowadzone będą zmiany organizacyjne i osobowe. W związku z tem otrzymało wywołanie kilka osób, zatrudnionych w charakterze pracowników kontraktowych. W szczególności dotyczy to pracowników miejskich zakładów opiekuńczych i ośrodka zdrowia.

Należy spodziewać się, że podjęta reorganizacja usunie wręcz zabagnione stosunki w Magistracie będzimskim i że wreszcie zlikwidowane zostaną następstwa kilkoletniej sielanki komisarskiej w Będzinie.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

2 Piątek	Dzisiaj NMP Anielskiej
	Jutro Szczepana
	Wschód słońca 4 m. 13.
	Zachód „ 19 m. 27.

Obniżenie czynszu

W HALACH MIEJSKICH W BĘDZINIE

Magistrat Będzina, uwzględniając wystąpienia kupców, dzierżawiących sklepy w halach miejskich, postanowił obniżyć czynsz dzierżawny o 15 proc., przy czym obniżka ta będzie zastosowana od nowego okresu budżetowego, tj. od dn. 1 kwiecia r.b.

× GDY JEST ZDEKOMPLETOWANY ZARZĄD GMINY. Min. spraw wewn. wyjaśniło szereg wątpliwości, nasuwających się przy stosowaniu przepisów ustawy samorządowej w wypadkach zdekompletowania składu zarządu gminy.

Ministerstwo ustaliło m. in., że w wypadkach, gdy brak jest przełożonego gminy i jego zastępcy, ustanowić należy tymczasowego przełożonego gminy; zarząd taki nosić będzie nazwę tymczasowego zarządu gminy, przy czym kolegium zarządu stanowią: tymczasowy przełożony gminy i dotychczasowi ławnicy. Gdy brak jest pewnej liczby ławników, przełożony gminy zaś pozostaje na stanowisku, wówczas do czasu ukonstytuowania się nowo wybranego zarządu przełożony gminy sprawuje cały zarząd z ograniczonymi wynikającymi z postanowień ustawy samorządowej, analogicznie do sytuacji jako powstaje wskutek rozwiązania zarządu.

Ważne dla palestry

UCHWAŁY NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

Naczelna Rada Adwokacka wydała ostatecznie szereg ważnych dla palestry postanowień. M. in. Rada zabroniła przyjmowania do kancelarii jako pracowników byłego właściciela biura porad, oraz pośluzowania się środkami, które przysparzają klienteli z pokrzywdzeniem innych adwokatów. Rada uznała, że adwokat skazany prawomocnie na karę więzienia za przestępstwa na szkodę klienta podlega skreśleniu z listy.

W dalszym ciągu Naczelna Rada Adwokacka uznała za niedopuszczalny udział aplikanta w dochodach patrona, co prowadziłoby do zdobywania klienteli dla patrona, wreszcie będąc aplikantem sądowym zajmował się pisaniem dla stron podań za wynagrodzeniem do tegoż sądu i udzielał za wynagrodzeniem porad prawnych osobom, prowadzącym sprawy w tym sądzie — nie może być przyjęty następnie do adwokatury.

× PRZEPISY O KORESPONDENCJI OSÓB ARESZTOWANYCH. Uregulowana została na podstawie nowych przepisów dla prokuratorów sprawa doręczania korespondencji osobom, znajdującym się w areszcie sądowym. Nie będą doręczane listy, zawierające w sobie lekceważenie ustaw, uwłaczające państwu, lub urzędom, jak również mogące wpłynąć ujemnie na przebieg śledztwa. Bez biegu pozostawiane będą również pisma obywateli polskich do władz obcych z prośbą o ochronę przed zarządzeniami władz polskich.

× PREZYDYM SEKCYJ DOZORCÓW GÓRNICZO-TECHN. PZZPP i H. Rz. P. w Sosnowcu zawiadamia zainteresowanych, że w najbliższą niedzielę, dnia 4 sierpnia b.r. o godzinie 10.30, odbędzie się w lokalu Związku w Sosnowcu, przy ul. Sienkiewicza nr. 17-a, miesięczne zebranie członków zarządu i delegatów sekcji dozorców górniczo-technicznych. Prezydium sekcji uprasza wszystkich członków zarządu o bezwzględne i punktualne przybycie na zebranie

Z USMIECHEM

Przepowiednia

Lipiec ohydny był, chłodny, deszczowy. Chociaż się winił bym topić w ukropiu. I właśnie lipiec smutny, złoźem płowy. Mieścił się w moim i wielu urlopie. Marna z takiego urlopu pociecha; Zła, gdy się nawet w tych rzeczach ma pecha

Ledwie wszedł sierpień jest i słońce zaraz Niebo się śmieje i pogoda grzeje. Lecz przedwyborczy jest znowu ambaras. Więc na wyciekanie przepadną nadzieje. Cieszną znów inne deszcze, burze, grzmoty. Zamiat leniwej w zaciszu epikoty.

We wrześniu będzie to samo, co nimie. To samo w nocy i to samo we dnie. Stan zachmurzenia nieprędko przemienie. Boże, jak łatwo dziś śnić przepowiednie! Gdzież bo są jeszcze tacy w kraju durnie, Co mespodzianek oczekują w kraju? Ko-Steł.

143 robotników z „Redenu“

ZATRUDNIONO NA „RENARDZHE“

W ciągu b. tygodnia zarząd gw. hr. „Renard“ zatrudnił na kopalni „Renard“ 143 robotników, którzy stracili pracę w związku z pożarem kopalni „Reden“ w Dąbrowie.

W innych zakładach przemysłowych zmian żadnych nie zanotowano.

25-lecie Domu ludowego

W ZĄBKOWICACH

W niedzielę, dn. 4 bm. odbędzie się obchód 25-lecia Domu ludowego w Zabkowicach, podług następującego programu: godz. 10.50 — zbiórka organizacji i gości w parku przed Domem ludowym; godz. 11.50 — wymarsz z orkiestrą do kościoła na nabożeństwo; godz. 12.50 — powrót do Domu ludowego, powitanie gości i organizacji, przemówienia, wbijanie gwoździ, wpisywanie się do złotej księgi i wspólne na fotografię pamiątkową.

O godz. 16 odbędzie się koncert, po czym odegrana zostanie sztuka sceniczna „Pożyczyć mi swej żony“. O godz. 20 — na zakończenie zabawa kwiatowa, urozmaicona niespodziankami. Orkiestra jazzbandowa. Podczas zabawy: rakiety, fajetwerki, ogień bengalskie. Tani bufet na miejscu.

× W SPRAWIE PRZERW W WYKONANIU KARY. Minister sprawiedl. wydał oświadczenie w sprawie obciążania terminów kary więźniom, którzy korzystali z przerwy w wykonaniu kary. W oświadczeniu tym wyjaśniono, że do początkowo ustalonego końcowego terminu odbywanej przez więźniakiarwieżenie lub aresztu, należy doliczyć czas faktycznie spędzony przez więźnia poza więzieniem podczas przerwy wykonania kary. Czas ten obliczać należy na miesiąc i dni według czasu kalendarzowego. Jeżeli więźniowi udzielono kilkakrotnie przerwy, oddzielonych od siebie pobytom w więzieniu, czas każdej przerwy należy oddzielnie obliczyć i doliczyć do pierwszego końcowego terminu kary.

× SKŁADKI CZŁONKÓW LOPP W DĄBROWIE. Obwód miejski LOPP w Dąbrowie podaje do wiadomości członków kół: nr. 1 (Środmiście) i nr. 10 (Zydowskie), iż z dniem 1 sierpnia r.b. składki inkasowane będą przez własnych inkasentów, zamiast przez listonoszy pocztowych, jak było dotąd. Członkowie wymienionych kół proszeni są o regularne wpłacanie na ręce upoważnionych inkasentów składek, zamiast za otrzymywane przy wpłacie znaczki, które należy naklejać na legitymacjach członkowskich.

× SKARGI NA AUTOBUS. Czytelnicy skarżą się nam na stosunki panujące w autobusie K. L. 34, kursującym na linii Sosnowiec — Olkusz, w którym nietylko lekceważą się przepisy, dotyczące liczby miejsc w autobusie, lecz w którym obsługująca pozwala sobie również na niedopuszczalne szykanowanie jadących. Sądzić należy, iż notatka ta wystarczy i właściciel autobusu, nie chcąc utracić koncesji, spowoduje zmianę dotychczasowych stosunków.

× KARTY UCZESTNICZWA NA ZJAZD LEGJONISTÓW W KRAKOWIE. Zw. legjonistów w Czeladzi podaje do wiadomości ewych członków, iż w sprawie kart uczestniczenia i zaświadczeń na zjazd legjonistów do Krakowa należy się zgłaszać do 5 bm. u p. Stefana Florczyka intendentem szpitala w godz. od 4-6 wiecz.

Podatki miejskie na libacje

Nowe nadużycia w magistracie będzińskim

Będzin ma nową sensację, stanowiącą przykre wspomnienie gospodarki komisarskiej. Otóż obecne władze miejskie wykryły nowe, drugie zrzędu nadużycia w wydziale podatkowym i w ośrodku zdrowia. Wysokości nadużyć nie zdolano jeszcze ustalić, w każdym razie w grę wchodzi poważne sumy. Sprawę nadużyć przekazano władzom sądowym.

Jak można wnioskować z dotychczas ujawnionych nadużyć, w niektórych wydziałach Magistratu kradzież grosza publicznego nie była rzeczą przypadku, lecz był to wprost system, gdzie z premedytacją i systematycznie dopuszczano się nadużyć, gdyż z braku nadzoru i kontroli sprawcy byli przekonani, że ujdzie im to bezkarnie i że nadużycia nie wyjdą na światło dzienne, zwłaszcza że manipulacje te przeprowadzano bardzo sprytnie, a pozbawiono naduźców dowody, utrudniając tym sposobem wykrycie nadużyć.

Kiedy za czasów gospodarki komisarskiej niektórzy z pracowników Magistratu wydawali olbrzymie sumy na libacje, kupno biżuterji, lub kosztownych urządzeń domowych, nie tylko nikt się nie zainteresował, skąd pracownicy ci czerpią pieniądze, lecz szefowie, w których rekach spoczywał nadzór, brali udział w libacjach, co zwracało ogólną uwagę.

Rzecz zrozumiała, że wcześniej czy później przysłowiowe ucho musiało się urwać i złodziejstwa wyszły na jaw. Stało się to raczej przypadkowo, nie przeto dziwnego, że siła rzeczy nasuwa się pytanie, jakie naprawdę rozmiary miały nadużycia i dlatego zachodzi konieczność przeprowadzenia ścisłej kontroli za cały czas gospodarki komisarskiej, celem stwierdzenia, jak było w innych wydziałach i czy niema innych jeszcze nadużyć.

Przy sposobności trzeba dodać, iż w świetle tych faktów dość ciekawie wygląda wystąpienie b. komisarza Magistratu p. Rzeczkowskiego, który mimo pobierania przeszło 800 zł. miesięcznie za swe wizyty w Magistracie, zwrócił się jeszcze do wojewódzwa o przyznanie mu dodatkowego wynagrodzenia, wynoszącego około 20 tysięcy zł. za swą gospodarkę w Będzinie.

Jak w swoim czasie nadmienialiśmy, województwo, z braku jakichkolwiek podstaw, podanie p. Rzeczkowskiego załatwiło odmownie. Czy były komisarz nie będzie miał jeszcze przykrości z racji swego pobytu w Magistracie będzińskim, trudno dziś powiedzieć, w każdym razie ma być zgłoszony na Radzie miejskiej wniosek, aby domagać się od p.

Rzeczkowskiego pokrycia strat, powstałych skutkiem nadużyć w miejskim zakładzie elektrycznym, nad którym nadzór i kierownictwo objął był komisarz.

W każdym razie echa gospodarki komisarskiej w Będzinie nie przędo jeszcze przemijają i na światło dzienne może jeszcze wypłynąć niejedna ciekawa afery.

W Będzinie będzie porządek

Porządkowanie śródmieścia

Magistrat Będzina, poza pracami, przewidzianymi w programie robót, które będą wykonane w roku bieżącym na przedmieściach, postanowił również doprowadzić do należytego stanu ulice w mieście, zwłaszcza główne arterje ruchu kołowego.

W związku z tem na ul. Małachowskiego są przeprowadzane połączenia wodociągowe - kanalizacyjne do wszystkich posesyj przy tej ulicy, aby uniknąć ciągłego rozkopywania ulicy i deformowania jezdni, poczem cała ul. Małachowskiego zostanie uporządkowana i zabrukowana kostką.

Na ul. Sączewskiej nawierzchnia będzie ułożona z klinkieru. Również plac 3 Maja zostanie uporządkowa-

ny, a okalająca plac droga otrzyma nawierzchnię klinkierową.

Pozatem Magistrat podjął starania o wydzierżawienie rozległego placu przy ul. Sączewskiej, na którym Magistrat projektuje urządzenie rozległego skweru, co przyczyniłoby się do upiększenia wyglądu miasta i stanowiłoby miejsce odpoczynku dla starszych, a miejsce gier i zabaw dla dzieci.

Jest nadzieja, iż podjęta przed kilkoma laty przez ówczesny Magistrat akcja w kierunku zmiany fatalnego wyglądu miasta będzie obecnie kontynuowana i miasto będzie stopniowo przybierało wygląd europejski.

Włamanie do Spółdzielni w Życheicach

Surowa kara na włamywaczy w Dąbrowie Górniczej

Onegdaj sąd grodzki w Czeladzi rozpatrywał sprawę włamania do sklepu spółdzielni spożywców w Życheicach. Włamania dokonali dwaj włamywacze z Dąbrowy: Marjan Woszczyk (1 Maja 67) i Jan Malman (Batorego 31). Uzbrojeni w świdry, łomy i lampki elektryczne udali się do Życheic, gdzie pod osłoną nocy wyrwali kraty w oknie i dostali się do wnętrza sklepu. Do sklepu wszedł Malman, załadował najrozmaitsze tytonie, skarpinki, słoninę i inne towary do worków i podał to wszystko Woszczykowi, który stał na czatach. Malman niezależnie od towarów zabrał z szuflady 107 zł. gotówką.

Rabusie z łupem udali się do Gródki i tam ukryli go w życie. Wracając rano ulicą Dąbrowy z niejakim Cekiera, zatrzymani zostali przez posterunkowego Klima. Na widok policjanta Malman z paczką w ręku rzucił się do ucieczki, natomiast Woszczyk i Cekiera odprowadzeni zostali do komisariatu, gdzie w czasie rewizji znaleziono przy nich papierosy i

cygarunki, pochodzące z kradzieży. Woszczyk w toku dochodzenia przyznał się do „zrobienia roboty”, przyczem oświadczył, gdzie ukrył skradzione towary. Po tych zeznaniach wraz z policjantem udali się do Gródki i przynieśli worki z towarami. Jednocześnie na podstawie telefonogramów stwierdzono miejsce kradzieży, którem okazał się sklep spożywców w Życheicach. Zarządzone posiedzenie doprowadziło do ujęcia Malmana i Bolesława Dorosza (Dąbrowa, ul. Kołtąja 23).

Wszystkich postawiono w stan oskarżenia o dokonanie wspólnego włamania. Na rozprawie sądowej w Czeladzi Woszczyk i Malman przyznali się do włamania, jednak bez współudziału Józefa Cekiera i Bolesława Dorosza, którzy przypadkowo znaleźli się w ich towarzystwie. Na tej podstawie sąd grodzki w Czeladzi skazał Malmana na półtora roku więzienia, a Woszczyka na 10 miesięcy więzienia. Dorosza i Cekiera z braku dowodów winy sąd uniewinnił.

Krwawa bójka

między znanymi awanturnikami

W ub. środę doszło na ulicy Okrzei w Dąbrowie do gorszącego zajścia, wywołanego przez znanych awanturników.

Przechodząc ulicą Julian Podsiadło i Stanisław Sobieraj, spotkawsz, niejakiego Józefa Zurka, do którego czuli od dłuższego czasu urazę na tle porachunków osobistych wywołał z nim sprzeczkę a następnie zaczęli

go bić. Podczas bójki Sobieraj i Podsiadło zadali Zurkowi kilka ran nożami.

Krwawą bójkę zlikwidowała policja.

Poranionego Zurka przewieziono do szpitala. Sobieraj zaś i Podsiadło zostali zatrzymani przez policję i przekazani do dyspozycji władz sądowych.

Nadużycia w lasach sławkowskich

Sensacyjne pogłoski na tem tie

W gospodarce leśnej lasów sławkowskich, któremi zarządza obecnie zarząd gminy wraz z komisją leśną, zostały ujawnione nadużycia, sięgające zgórą tysiąc złotych, jak wykazało narazie dochodzenie.

Nadużycia te polegają na wywiezieniu drzewa z lasów w ilości znacznie przekraczającej ilość ustaloną, zakupioną i zapłaconą przez kupców. O nadużycia te oskarżony jest stary odbiorca drzewa z lasów sław-

kowskich, handlarz drzewem, żyd Wonszajn ze Sławkowa, który usiłował przekonać leśniczego p. L.

Sensację w tej aferze budzi pogłoska, jakoby w nadużycia te zamieszany był zarząd gminy Sławków.

Należy zaznaczyć, że przed kilku laty głośna była sprawa nadużyć w tych samych lasach przez służbę leśną, a głównie przez b. leśniczego Śmielewskiego

Powiesił się

NA CMENTARZU

Niezwykłe wrażenie wywołała w Golonogu wiadomość o samobójstwie Antoniego Jelonka, mieszkańca kolonji Niemce.

Jelonek powiesił się na drzewie, rosnącym przy jednym z grobów na cmentarzu grzebalnym w Golonogu.

Zwłok samobójcy umieszczono w kostnicy.

Co było przyczyną samobójstwa Jelonka wiadomo, ponieważ donat nie pozostał żadnego listu.

—XX—

× **ARESztOWANIE RABUSIA.** W związku z obrabowaniem w domu noclegowym w Golonogu w nocy z dn. 25 na 26 marca t.b. Iloka Szpiry został ujęty Bolesław Dąbek bez stałego miejsca zamieszkania. Od zatrzymanego odebrano marynarkę zrabowaną Szpirze. Zatrzymanego przyznał się do udziału w rabunku. Dąbka osadzono w więzieniu będzińskim.

PROGRAM RADJOWY

LEKKIE PIOSENKI W WYKONANIU HALINY RAPACKIEJ

Pieśniarka nasza, swięta interpretorka lekkich piosenek, Halina Rapacka wystąpi przed mikrofonem rozgłośni warszawskiej dn. 3 bm. o godz. 16.25. Dla wszystkich znudzonych wycią i codziennymi troskami będzie to doskonała okazja do odpoczynku i do zapomnienia o szarej codzienności.

RECITAL FORTEPIANOWY STANISŁAWA NAWROCKIEGO

Dnia 3 bm. o godz. 16.25 nadaje Warszawa recital fortepianowy Stanisława Nawrockiego, który zajmie radiosłuchaczy nietylko ze względu na znakomity poziom wykonawczy, ale również dlatego, że obejmie obok utworów Schumanna własne utwory fortepianowe artysty

HELENA LIPOWSKA ŚPIEWA „NASZE PIESNI”

W ramach stałych koncertów „Nasze pieśni”, obejmujących zawsze pieśni kompozytorów wyłącznie polskich i wykonywanych zawsze przez najlepsze siły śpiewacze, wystąpi tym razem tj. 3 bm. o godz. 19.30 śpiewaczka Helena Lipowska. W programie pieśni: Dobrzyńskiego, Żelenskigo, Parłiewicza, Friemanna, Niewiadomskiego i Szymanowskiego.

„DZIEŃ ŚWIĄTECZNY NA POŁUDNIU”

W cyklu „Przyroda w muzyce” sobotni koncert asymfoniczny daje muzykę francuskich impresjonistów Debussy'ego i Ravela, w poetyckiej oprawie, która sprawiedliwie iście nieprzymiarkow, ale organicznie zrosnęły tytuł „Dzień świąteczny na południu”. Umieszczone w tym koncercie utwory „Poranek i święto” Debussy'ego i „Feria” Ravela są wspaniałymi obrazami wesołych, spontanicznych uśmiechów, jakie cechują charakter poludniowców. Dużo słońca, dużo świetnych barw, gorący ton, zawrotne tempo i pasja, z jaką impresjoniści malują swoje obrazy, znajduje porównanie i równoległe objaśnienie utworów w poetyckiej prozie młodych południowców od Blaisea Haneza do Heriy Vergo, mistrzów słowa, szczególnie w opisie żywiołowego pędu południowców do barwnego i hulaśliwego świętowania (dnia 3 bm o godz. 21.30).

PIĄTEK 2 SIERPNI

6.30 Audycja poranna. 11.57 Sygnał czasu. hejnał. 12.15 „Dla naszych leśników i nadzorców” koncert zespołu Wiesława Wilkosza. 13.00 Chwilka dla kobiet. 15.05 Koncert solistów — płyty 15.30 „Z rynku pracy”. 15.35 Koncert orkiestry mandolinistów „Halka” z Rozdzienia-Szpocienie pod dyr. Kazimierza Bożęca - Tomaszewskiego. 15.45 Cudła giedy zhożowo-towarowej. 15.50 Chwilka sportowa. 15.55 Wiadomości o ekspozycji polskiej 15.50 Zespół Zygmunta Grossmana. 16.00 „Dostosowanie się zwierząt i roślin do życia wodnego” odczyt z cyklu „Życie wód słodkich” wygł. prof. dr. Kazimierz Simm. 16.15 Koncert w wyk. orkiestry Tadeusza Sordeyńskiego 16.35 Pogadanka dla chorych w opracowaniu ks. kapelana Michała Rełkasa. 16.50 Codzienny odcinek prozy: „Naparstek” nowelka Wacława Grubińskiego. 17.00 „minut dla dzieci” koncert w wyk. Margi Sokół i Antoniego Rudnickiego. 17.40 Krótki koncert poświęcony Węgorom. 18.00 Szlakiem antobusowym: „Z gór Podhala do ojcowskich skał” reportaż wygł. red. Kazimiera Muszałówna. 18.15 „Cala Polska śpiewa” — audycja prowadzi dyr. Bolesław Wallek-walewski. 18.30 „Sztuka polska na Śląsku przed wojną” wygł. Jerzy Langman. 18.45 Pieśni ukraińskie (płyty). 19.15 Koncert reklamowy 19.30 Recital skrzypcowy Miszy Poznańskiego. 19.50 Gawęda Ciotki Albinowej z Wilna pt. „Fotografia do paszportu”. 20.00 Porady radiotelegraficzne (Jan Chabotny). 20.10 Lekkie melodie w wyk. Oti Obarskiej (piosenki) i Alfreda Ramera (torty). 20.55 „Obrazy z życia dawnej i współczesnej Polski”. 21.00 Koncert asymfoniczny w wyk. orkiestry PR pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.10 Skrzynka francuska. 22.40 Muzyka „szcowa (płyty) 23.05 Muzyka lekka i taneczna (płyty)

Iwonicz - Zdrój

OD 21 SIERPNI 4202
TANI SEZON JESIENNY

Ze Związku Hallerczyków

Otrzymałmśmy następujący komunikat z prośbą o opublikowanie:

Ostatnio daje się zauważyć wielki rozrost organizacyjny Związku Hallerczyków na terenie Zagłębia Dąbrowskiego. Codziennie zgłaszają się do Związku b. żołnierze Armji Błękitnej pierwszego dowódcy wojsk polskich p. generała broni Józefa Hallera, jak również i ci, którzy z prawa hallerowskiego korzystają, w szeregi organizacyjne, by dalej sumiennie i wiernie służyć Ojczyźnie i Narodowi. O wielkiem zainteresowaniu świadczą otwieranie nowych placówek hallerczyków, a mianowicie: w dniu 28 lipca br. na terenie Wojkowie Komonnych oficjalnie została otwarta placówka Związku Hallerczyków z siedzibą w Wojkowicach Komonnych. Skład zarządu tej placówki stanowią: prezes Wasil Walenty, sekretarz Paweł Leon, skarbnik Leśniak Władysław.

—XX—

× **POBICIE KOBIECY W CZELADZI.** Onegdaj wieczorem do sklepu p. Kotowej przy ul. Bytomskiej w Czeladzi zgłosiła się p. Muchowa, zam. przy ul. Grodzieckiej i rubiła wlas tciela w sklepu wymówek, na tie gotówkowym. Po krótkiej sprzeczce doszło do rękoczynów. Muchowa wciągnięta została do sieni i dotkliwie pobita. Na odgłos alarmów Muchowej, kilku przechodniów wywalilo bramę w sieni i uwoiniło ją z niebezpiecznej opresji. Na skłipkankę policja sporządziła doniesienie karne.

Zawiadamiam

Panią Marję Kuleszową właścicielkę sklepu przy ul. Dębowej 14 iż przeciwko Niej występuje na drogę sądową o oszczerstwa.

4225 Fr. FUDALEWSKI wł. sklepu — ul. Dębowa 8.

KRONIKA ZAWIERCIA

Kradzież 10 krzyży z cmentarza wojennego

Wielkie oburzenie wśród mieszkańców Zawiercia wywołała wiadomość o zbezszczęszeniu cmentarza wojennego w Zawierciu.

Mianowicie nieznani sprawcy skradli z nagrobków 10 krzyży i połamali kwiaty i krzewy.

Zawiadomiona o kradzieży przez grabieżcę Teofila Pieczyraka policja wszczęła energiczne dochodzenie.

PRZED WYBORAMI W ZAWIERCIU W dniu dzisiejszym Rada miejska i Rada powiatowa w Zawierciu dokonały wyboru delegatów do kolegium wyborczego. Wczoraj wywieszono zostały w mieście ogłoszenia o podziale miasta i powiatu na obwody wyborcze.

KOMISJA WODNA W ZAWIERCIU Z ramienia państwowego instytutu naukowego gospodarstwa wiejskiego w Bydgoszczy dr. Włodzimierz Kubiński i inż. Józef Gabuński w ostatnich dwóch tygodniach przeprowadzili na terenie całego powiatu Zawierciańskiego badania czystości rzeki Warty, od źródła i jej dopływów. Fachowcy zabrali ze sobą próbki analizy. Po szczegółowym sprawdzeniu analizy, będzie można stwierdzić które z fabryk zanieczyszcza Wartę.

POBICIE NA RYNKU. W czasie wczorajszego targu w Zawierciu na Rynku, wywiązała sprzeczka pomiędzy sprzedawcami owoców i jarzyn Kocelą Maksymilianą, a E. Gardelą, podczas której Gardela uderzył odważnikiem Kocelę w głowę tak silnie, że ten stracił przytomność. Po udzieleniu pobitemu w szpitalu pierwszej pomocy i nałożeniu opatrunku, Kocelę odwieziono do domu. Bójka wynikała z niekonkurencyjnym.

KRONIKA OLKUSZA

ODPRAWA KOMENDANTÓW drużyn ratowniczych PCK pow. Olkuskiego i Miechowskiego, odbędzie się w dniu 8 bm. w Olkuszu.

PRĄD Z JAWORZNA DLA OLKUSZA. W dn. 31.VII pod przewodnictwem inż. Gosiewskiego, delegata zarządu wojewódzkiego w Kielcach, odbyło się posiedzenie specjalnej komisji z udziałem przedstawicieli kolejnictwa, poczty, elektryków i gwarantów w Jaworznie, Magierowie m. Olkusza i fabry. „Olkusz”.

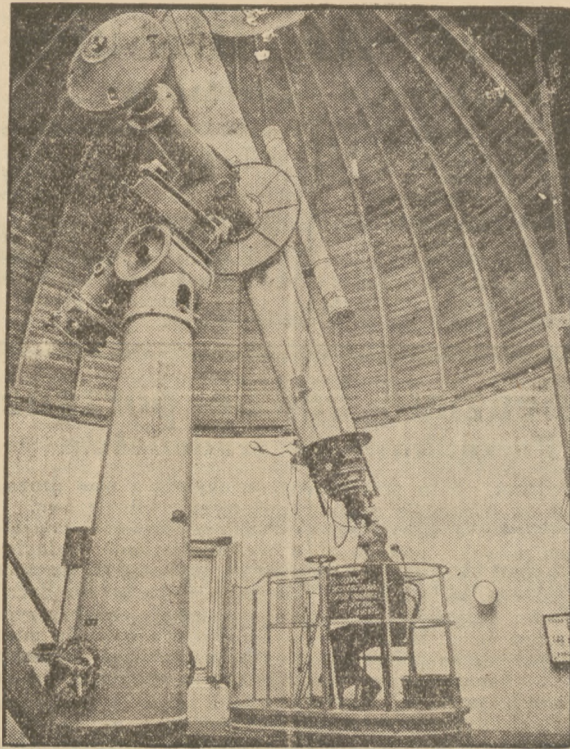
Komisja ustaliła trasę linii elektrycznej (przewodów) do fabryki „Olkusz”, skąd następnie prąd otrzymywać będą mieszkańcy miasta.

Elektrownia jaworznińska zobowiązała się dostarczać prąd od 1 września t.r. Dzięki prądowi z Jaworzna, mieszkańcy Olkusza będą za światło płacić znacznie taniej, aniżeli dotychczas za prąd z elektrowni miejscowej, która — jak już pisaliśmy — została sprzedana zarządowi m. Białej Podlaskiej.

SKAZANIE ZA AWANTURY NA DAN CINGU. Starostwo olkuskie skazało onegdaj za awantury na dancingu „Pod Łokietkiem” w Ojrowie: właściciela majątku Wierzbowicz, p. Stozowskiego na 30 zł. grzywny oraz studenta S. z Sosnowca na 50 zł. grzywny — obydwom z zamianą po 3 dni aresztu.

KRADZIEŻ ROWERU. W Starczynowie koło Bukowna, letnikowi, nauczycielowi p. Kalfińskiemu skradziono nowy rower. Złodziej w osobie Bron. Szofka ze Starczynowa, został ujęty. Rower policja znalazła pod grubą warstwą snopków żyta w stodole.

Zapisujcie się na członków LOPP.

DRUGIE PAPIESKIE OBSERWATORJUM ASTRONOMICZNE urządzono w letniej rezydencji Ojca św. w Casteldigandolfo.

ZYCIE GOSPODARCZE

Zniżka opłat na fundusz drogowy

W ub. poniedziałek odbyło się pod przewodnictwem premiera Sławka posiedzenie komitetu ekonomicznego ministrów, na którym rozpatriono sprawy związane z ułatwieniami kredytowymi dla eksportu.

Komitet ekonomiczny uchwalił zasady udzielania gwarancji skarbu państwa za poręki państwowe funduszu eksportowego wobec banków, finansujących transakcje eksportowe, jak również wobec poszczególnych eksporterów. Zgodnie z temi zasadami stosowane będą wobec poszczególnych banków gwarancje generalne za kredyty eksportowe do 100 tys. złotych. Przy kredytach poniżej 100 tys. złotych będą mogły być udzielane gwarancje indywidualne.

Następnie komitet ekonomiczny ministrów uchwalił wniosek w sprawie zmiany opłat od pojazdów mechanicznych i od pojazdów konnych na rzecz państw. funduszu drogowego. Uchwala komitetu ekonomicznego idzie w kierunku obniżenia wysokości opłat od samochodów ciężarowych, używanych do zarobkowego przewożenia ciężarów, zniesienia opłat za rowery z przyłączonymi motorami, obniżenia opłat za samochody na półpneumatykach, obniżenia i zmiany opłaty od miejsc w autobusach oraz ustalenia opłat od pojazdów konnych, zależnie od warunków lokalnych.

Kronika gospodarcza.

ŚWIADCZENIA NA WYPADK CHOROBY. Według ostatnich obliczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wydatki ubezpieczalni społecznych z tytułu świadczeń na wypadek choroby wyniosły w pierwszym kwartale r.b. sumę 19.177.874 zł. W sumie tej mieszczą się wydatki na zasiłki pieniężne w wysokości 2.578.242 zł., koszt opieki lekarskiej 7.125.813 zł., koszt lekarstw i środków pomocniczych 3.872.997 zł., koszt leczenia w szpitalach i zakładach leczniczych 4.937.324 zł., oraz koszt przewozu chorych i lekarzy 663.498 zł.

WYJAŚNIENIA PODATKOWE. Ministerstwo skarbu w specjalnym okólniku wyjaśniło, że zakaz podwyższenia dla celów wymiaru podatku dochodowego prawomocnych obrotów, ustalonych przy wymiarze podatku obrotowego, nie dotyczy tych wypadków, gdy ustalony obrót nie obejmuje sprzedaży artykułów opłacających scalony podatek przemysłowy. Obrót temi artykułami ustalony indywidualnie dla każdego płatnika podlega uwzględnieniu przy obliczaniu na podstawie norm dochodu podatkowego przedsiębiorstw handlowych. Jednocześnie ministerstwo skarbu wyjaśniło, że w przedsiębiorstwach sprzedaży, prowadzących prawidłowe księgi handlowe, obrót ze sprzedaży artykułów objętych scalonym podatkiem winny być wyodrębnione w księgach, a odnośne zapisy odpowiednio udokumentowane. O ile w księgach handlowych nie są wykazywane odrębnie obroty ze sprzedaży artykułów objętych scalonym podatkiem, wówczas przedsiębiorstwa sprzedaż obowiązuje się po upływie każdego roku, w terminie składania zeznań sporządzać szczegółowe wykazy obrotów, ze sprzedaży artykułów objętych scalonym podatkiem.

WEKSELE ODDANE DO INKASA POCZTY POWINNY KORZYSTAĆ Z MOŻNOŚCI PROLONGATY. Ze względu na obecne obowiązujące przepisy pocztowe jest niedopuszczalne, ażeby w wypadkach, gdy weksel oddany do inkasa poczty może być spłacony tylko częściowo — była możliwość prolongaty takiego weksla. Takie uтрудnienie

dużnikom spłacenia weksli częściowo, utrudnia symulację zarówno wierzycieli, jak i dłużników. Ze względu na to Izba przemysłowa - handlowa w Poznaniu wystąpiła z wnioskiem do Ministerstwa Poczty i Tel., ażeby w przypadkach częściowej upłaty weksli przykazywanych do inkasa poczty, mogła nastąpić prolongata weksli i ażeby zachowano oddawania takich weksli do protestu.

HELMY TROPICALNE

10.000 helmów tropikalnych przygotowane dla zwiedzających wystawę światową w San Diego (Kalifornia).

Z CAŁEJ POLSKI

SZYBOWIEC NIEMIECKI POD PINCZOWEM

Na polach wsi Czarkoway pod Pinczowem wyładował niemiecki szybowiec pilotowany przez Wilhelma Fuлда pochodzącego z miejscowości Rhonau w Niemczech. Lotnik oświadczył, że wskutek silnego wiatru zmuszony był lądować na terytorjum polskiem. Pilot niemiecki przebywa obecnie w posiadaniu majątku Czarkoway.

TRAGEDJA NA HELU

W odległości 5 km. od portu rybackiego Helu, na pełnym morzu wydarzyła się w poniedziałek wstrząsająca tragedia. Jacht „Poświęt” wybrało się na przejażdżkę kilku lotników, m. in. studentów politechniki lwowskiej Rzymowski i Czerwiński. Choć wiatr był dość silny, żeglarze skierowali jacht na pełne morze.

W pewnej chwili student Czerwiński, przechodząc z dziobu jachtu na rufę, potknął się o linę i straciwszy równowagę, wypadł za burtę. Rzuceno mu ratunek koło ratunkowe, lecz ze względu na dużą szybkość jachtu oraz wysoką falę koło ratunkowe upadło zbyt daleko od tonącego. Czerwiński bohatercko walczył z żywiołem, starając się utrzymać na powierzchni wody i osiągnąć koło ratunkowe. Widząc niebezpieczeństwo na ratunek koleżce pośpieszył student Rzymowski, umiający doskonale pływać. Zanim jednak dopłynął do tonącego, ten poszedł już na dno. Zwłok jego dotychczas nie wydobyto. Rzymowski z trudem został wciągnięty z powrotem na jacht. Śmierć lwowskiego studenta wywołała wśród lotników na Helu przymgławające wstrząsanie.

ZABAWA W BANDYTY

Kobiety zbierające grzyby i jagody w lesie pod Rybitwem zauważyły wymurzającego się z zarośli osobnika z twardą pomalowaną sadzami. Zaczął on strzelać do kobiet, które przerażone uciekiły, powiadamiając o tem policję. W lesie urządzono oblawę, podczas której napastnika zatrzymano. Był to 22-letni Władysław Czapięgo, mieszkaniec gminy Głaz w pow. Sochańskim. Zatrzymany oświadczył, że „bawił się w bandytę — dla kawału”. Osadzono go jednak w więzieniu.

PORYWACZE DZIECI

Przed kilku dniami władze śledcze w Łodzi zawiadomiono o tajemniczym zniknięciu 8-letniego Stasia Rawskiego, zamieszkałego w Radogoszczy. W wyniku poszukiwań znaleziono chłopca na szosie w pobliżu Główna i odwieziono go do rodziców. Stwierdzono, że Stas padł ofiarą porwania przez tajemniczego osobnika, za którym wszczęto poszukiwania. Uwieńczone one zostały wiebawem pomyślnym rezultatem i kolo Łowicza zatrzymano osobnika, jadącego na rowerze. Okazało się, że jest to Eugeniusz Gałęcki z Warszawy, którego pod silną eskortą przewieziono do Łodzi, gdzie przy konfrontacji Stas Rawski poznał w nim osobnika, który go porwał i wywioził do Główna na ramie roweru, a następnie porzucił na szosie.

Inny wypadek porwania dziecka wydarzył się w Nowym Targu.

Oto do mieszkania niejakich Łachów przybyła pod nieobecność domowników jakaś kobieta i mimo oporu wprowadziła ich 4-letnią córeczkę Wandę Łach. Nie pozwalając na tem, wprowadzającą spłądowała mieszkanie, zabierając różne przedmioty. Zamieszanie tajemniczym zaginięciem córki, rodzice po powrocie do domu zawiadomili o wypadku policję, która zdołała ustalić rysopis owej kobiety. Zarządzono energiczne poszukiwania, które po upływie czterech dni doprowadziły do ujęcia owej kobiety oraz odnalezienia dziecka. Na podstawie bowiem ustalonego rysopisu, ujęła policja pod Szafarami ową kobietę, którą okazała się Weronika Dobosiewicz, kilkakrotnie skazana złodziejka, pochodząca z Rosji. W towarzystwie jej znajdowała się córka Łachów. Ujęta przyznała się do porwania dziecka, przyczym podała, że zabierała je w tym celu, by wykazywać się dzieckiem, wzbudzić litość przy uprzejmym żebraniu. Dziecko oddano zrozpaczonemu rodzinom, porwaczkę dzieci zaś odstawiła policja do więzienia przy sądzie obwodowym w Nowym Sączu.

ŁOWCY ŻMIJ

Katastrofalna klęska jadowitych gadów w Jugosławii

Sprawa jadowitych żmij w południowej Jugosławii zaczęła budzić niepokój od kilku lat. Właściwie stało się to od czasu, kiedy żmije pojawiły się w szkole powszechnej w małym miasteczku w Krokowie.

ŻMIJA

Pewnego dnia normalny tok godziny lekcyjnej przerwał przeraźliwy okrzyk jednej z uczennic.

— Co się stało? — nauczycielka podbiegła do dziecka i z przerażeniem zauważyła, że koło nogi dziewczynki zwinęła się w pierścień duża jadowita żmija. Wezwano na pomoc woźnego, który dziewczynkę uwolnił od niebezpiecznego plaza.

Przerwana lekcje rozpoczęto na nowo, ale nie na długo. Znowu krzyk, zamieszanie, panika. Inna dziewczynka zauważyła drugą żmiję pod ławką... Lekcje na cały dzień przerwano.

TRZEBA ZBURZYĆ GMACH SZKOLNY

Po kilku dniach powtórzyła się ta sama zupełnie historia. Żmije widocznie upodobały sobie gmach szkoły. Lekcje trzeba było na dłuższy okres czasu przerwać.

Zaczęło się wtedy regularne polowanie na żmije. Przeszkolano krzak po krzaku każdy kąt ogrodu szkolnego. Zabito blacha każda szczelinę w murze gmachu, odcięto dostęp do piwnic.

Ale i to nie pomogło. Kiedy znowu się pojawiły, trzeba było zburzyć gmach szkolny i postawić w innym już miejscu nowy.

PLANOWA AKCJA

Cała ta historia z żmijami w szkole zwróciła uwagę na klęskę żmij w całej Jugosławii. Z każdej złapanej gdzieś żmii robiono sensację, cała prasa nastawiona była na żmije. Często słusznie bito na alarm, często jednak robiono sensacyjne wydarzenia z niczego.

Na skutek tych wszystkich głosów, bijących na alarm rozpoczęto planową akcję wytępienia żmij.

Za specjalnie gonliwą akcją tępienia jadowitych gadów wyznaczono premje.

BEZROBOTNI MAJĄ ZAJĘCIE

Wszyscy bezrobotni w Kroatji, w Bośni i Hercegowinie mieli odtąd robotę. Zajmowali się wylapywaniem żmij.

Nie było to oczywiście zajęcie bezpieczne. Żmije były bardzo jadowite i śmiało rzucały się na ludzi. Trzeba było dużej odwagi, pewnej zręczności i oczywiście wprawy, żeby móc z powodzeniem uprawiać trudne zajęcie łowcy żmij.

Powoli wyspecjalizowały się w tym zajęciu dziesiątki i setki ludzi. Mężczyźni i kobiety, młodzież i starzy. Za każdą żmiję dostawało się pięć dynarów.

AKCJA DR. DOJMISA

Na Hercegowinie ginęło i ginie mnóstwo ludzi od ukąszeń jadowitych żmij. Zorganizowana akcja przeciw żmijom zainteresowała też pewnego, mieszkającego na Hercegowinie lekarza, dr. Dojmisa.

Otóż dr. Dojmis postanowił bardziej jeszcze te akcje ożywić i ciągnąć z niej materialne korzyści, połączone z korzyściami naukowymi.

Dr. Dojmis postanowił przystąpić do wyrobienia na wielką skalę serum przeciwko skutkom ukąszenia żmij. Serum to robi się właśnie z jadu żmij, jadowite musi stworzenia potrzebne mu więc były w większej ilości.

Teraz rozwinęła się akcja przeciw żmijom na całej linii. Dr. Dojmis skupał całymi tysiącami żywe żmije i przetrwał je do rozmaitych laboratorjów, sam bowiem miał zbyt szorstką pracownię naukową, żeby mógł surowicę tę wyrobić.

CYFRY MÓWIĄ

W tych dniach opublikował jakiś statystyk cyfry dotyczące całego tego problemu żmijowego.

W ciągu ostatnich pięciu lat w samej tylko Bośni i Hercegowinie zmarło skutkiem ukąszenia żmij 780 osób i 52.378 sztuk rozmaitego bydła. W tym samym czasie zabito też lub schwytano żywcem 790.642 żmije. Statystyk ów dodaje, że gdyby zebrać dane liczbowe z całej południowej Jugosławii, to cyfry te wzrosłyby do sum wielomilionowych.

WIZYTA OBCYCH MARYNARZY NA MAŁEJ WYSEPCIE

Zabawna i prawie groteskowa historia wydarzyła się w związku z tym żmijowym problemem na małej wysepce Mljet. Wysepka ta była do niedawna istnem gniazdem żmij. Miaszkało tam paru ludzi, ale nigdy nie zawinał tu żaden statek, ani nie przybiła łódź żadna. Ludzie bali się poprostu i omijali zdaleka uroczą wysepkę.

Pewnego dnia silna burza przyniosła tam jednak jakiś obcy statek. Marynarze, stare wilki morskie, wysiedli na ląd i wieczorem opowiadali mieszkańcom tajemnicze, straszne historie z dalekich krajów.

Opowiadali dziwnym trafem właśnie o jadowitych żmijach i węzłach. O groźnych yararaca z świętej Sabiny, ogamng gok tai w Chinach, o długich bungarusach, o węzłach mor-

skich z Jawy, Sumatry i Borneo, o indyjskiej kobrze, afrykańskim pytonie, chrywych węzłach afrykańskich, nazwanych przez murzynów cieniami śmierci.

Rybacki z Mljet słuchali tych dziwów z otwartymi ustami.

— I jak oni sobie radzą? — zapytali.

— Mają mungo, zwierzęta, które są najgroźniejszymi wrogami tych jadowitych stworzeń. My mamy również na pokładzie parę mungo. Możemy wam je zaofiarować.

NOWE NIEBEZPIECZEŃSTWO

Rybacki przyjęli tę ofertę z wdzięcznością. Mungo wysadzono na ląd i statek odjechał.

Minęło kilka tygodni. Mungo zrobiły swoje. Na Mljet nie było ani jednej żmii.

Ale były za to mungo. Żarłoczne te stworzenia, rozmnażające się z szybkością królików, załapały całą wyspę. Stały się groźną plagą. Pożarły wszystko, co było do pożarcia. Nie oszczędziły i nie oszczędzają niczego.

Rybacki z Mljet marzą teraz o tem, by burza przyniosła do nich znowu jakiś obcy statek, którego załoga potrafiłaby im udzielić jakiejś rady, dać jakiś odtrutkę właśnie na żarłoczne, nienasycone mungo.

KATASTROFA NA ZAMÓWIENIE

Ilustracja nie przedkłada bynajmniej obrazu skutków trzęsienia ziemi. Jest to scena z filmu amerykańskiego, do którego scenarjusz napisał Wells.

Typowy objaw kobiecego... rozłargnienia Zapomniała, jak się... ląduje

Na lotnisku w Angeles wydarzył się wypadek *tragi-komiczny*, jakiego nie notowały chyba dotąd kroniki lotnictwa światowego.

Na małym aparacie latała nad lotniskiem młoda jesszcze, ale już dobrze za powiadająca się, pilotka, córka jednego z wielkich przemysłowców, panna Gwyn Figters. Nauczyciel i instruktor młodej lotniczki skonstatował, że się wzbija zupełnie, widział, jak zatoczyła łuk nad lotniskiem, jeden, potem drugi, potem trzeci i wreszcie widząc, że jego nauka w las nie poszła, że panna lata jak... anioł, pozostawił ją sam na sam z niebem.

Po pewnym czasie panna Figters zniknęła z oczu nielicznych pracowników aeroportu, którzy spoglądali za jej aparatem.

Po upływie dwóch mniej-więcej godzin podniebnej podróży, nad lotniskiem ukazał się samolot panny Figters, dobrze znany ze swych barwność, a w każdym razie nie takich jak barwy zwykłego samolotu. Szerokim łukiem obleciała młoda pilotka lotnisko i znalazła się nawprost przestrzeni służącej do lądowania i zniżyła lot. Jej szofer nacisnął starter auta. Za kilka chwil panna Gwyn bezdźwięcznie już po drodze do domu. Ludzie przygotowali się, by „odebrać” aparat.

Ku zdziwieniu jednak wszystkich, aparat na chwilę zniżył lot, koła musnęły o ziemię i zaraz potem oderwały się znów w górę. Instruktor był znowu zadowolony. To była trudna rzecz, ale niebezpieczna zwłaszcza dla służby na lotnisku.

Znów łuk nad lotniskiem. I znów ta sama ewolucja. Ludzie na dole podziwiali *kunszt pilotażu młodej amatorki*. Za trzecim razem ludzie jeszcze dalej podziwiali tę samą sztukę, za czwartym niektórzy przestali już podziwiać, a niektórzy nawet zaczęli się dzimnić. Gdy wreszcie po raz ósmy lotniczka znów nie osiadła na ziemi — zaczęło się niepokoić. Nie można opisać wszystkich wypadków i reakcji na nie, ludzi z dołu. W każdym razie faktem jest, jak donoszą pisma amerykańskie, że panna Gwyn Figters aż trzydziście razy próbowała lądować i nie... mogła!

Z aparatu dawała rozpaczliwe znaki, że nie wie, co się stało, że *zapomniała manewru, koniecznego do wylądowania*.

Na wielkiej płachcie płótna polecił jej instruktor wymalować słowa z wielkim wykrzyknikiem: „Wylądować zapłon!”

Lotniczka dała znak, że zrozumiała. Znów wzbija się w górę.

Na dole przygotowano aparaty do

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych

P. T. Prenumeratorów

o regularne wpłacenie prenumeraty za Sierpień 1935 r.

1450 Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

gaszenia ognia. Czekal lekarz i sanitariusze z noszami. Motor lądującego aparatu umilkł istotnie. Nastąpił potem gwałtowny kapotaż. Aparat zdruzgotał się.

Na szczęście, panna Figters wyszła z tej strasznej presji cała.

Instruktorowi i komendantowi portu lotniczego oświadczyła, że zacięła jej się manetka przy wylądowaniu na płoniu.

Po sprawdzeniu okazało się, że manetka działa znakomicie. Lotniczka zapomniała, jak trzeba lądować.

— Jestem rozłargniona! — zauważyła potem, gdy jej zadano kłam co do wadliwego funkcjonowania manetki.

O tym niesłychanym wypadku głośno jest w prasie amerykańskiej, angielskiej i francuskiej.

Harcerz pokroił byka

GOLEMI REKAMI

Onegdaj we Frywaldzie obok Krzeszowic wydarzył się nieszczęśliwy wypadek na gminnym pastwisku. Mianowicie 12-letni chłopiec Władysław Malik, pasący krowy z psot i swawoli począł drażnić pasącego się na łące byka.

Skutki lekkomyślnych igraszek z bykiem okazały się fatalne. Zezłoszczone zwierzę dopadło pastuszkę, powaliło go na ziemię i poczęło bósć. Nieroztropny chłopak byłby niewątpliwie poniósł śmierć, gdyby nie okoliczność, iż w pobliżu znalazł się były harcerz, obecny nauczyciel z Dąbrówki Wielkiej w pow. świętochłowickim, p. Albin Kisiel.

Dzielny nauczyciel z gołymi rękami pośpieszył Malikowi na pomoc, odpedził byka i zajął się kontuzjowanym pastuszką. Malik doznał zgniecenia lewej części klatki piersiowej oraz złamania lewej ręki w stawie ramieniowym. Przypadkowy wybawiciel odwiózł Malika w stanie ciężkim do Krzeszowic.

RZECZY CIEKAWY

SZCZYTY UCZCIWOŚCI

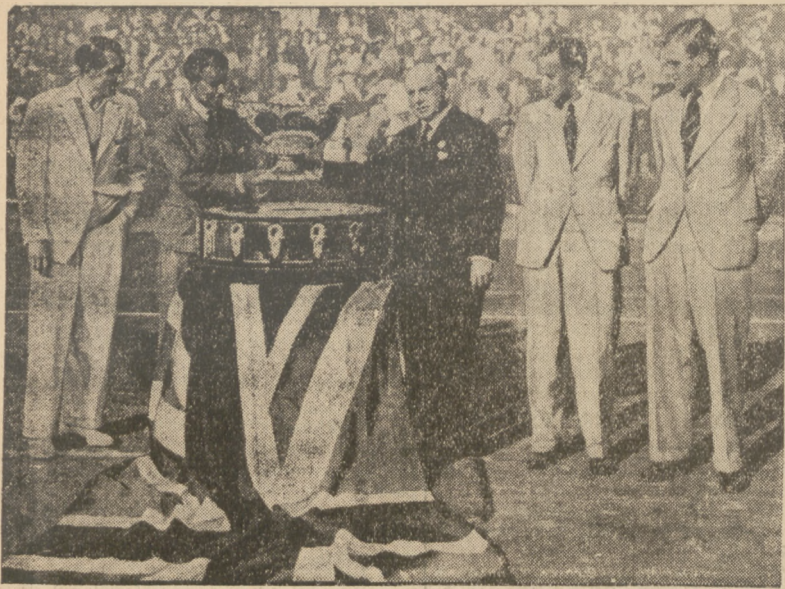
W prasie angielskiej opowiada *dziwota* kierownik ruchu na kolei, P. Neale, o przykładach uczciwości, z którym spotkał się w swym życiu. Tak np. pewien obywatel przesiał mu pocztą cztery szylingi, nie mogąc znieść wyrzutów sumienia na myśl, że choć kupił bilet do trzeciej klasy, to jednak czekał na swój pociąg w poczekalni, przeznaczony dla podróżnych pierwszej klasy. Pewien znów profesor z Oksfordu nadesłał zarządcy kolei czek na 50 funtów szterlingów, ponieważ przez szereg lat woził koleją książki, których ciężar przewyższał wagę, oznaczoną na bagaże ręczne. A gdy zarząd zwrócił mu czek nadesłany, skrupulatny nieuczony przesłał go powtórnie, nadmienając, że sumienie jego nie uspokoi się, dopóki zarząd kolei sumy powyższej nie przyjmie. Szczęty jednak skrupulatności ośmieszła pewna kobieta, która nadesłała koleji 55 pensów w znaczkach pocztowych, bo tyle nie dopłaciła za bilet kolejowy przed 32 laty i przez cały ten czas dręczyły ją wyrzuty sumienia, że dopuściła się o szustwa.

NAJMNIEJSZY MOTOR ŚWIATA

W ostatnich czasach wybudowany został oczywiście w Ameryce, najmniejszy w świecie motor. Jest on wielkości muchy pokojowej i, gdyby nie fotografia, jaką zamieszczają pisma fachowe, trudno byłoby w wyobraźni takiego motoru uwierzyć. Motor ten został budowany ręcznie. Użyto do jego budowy żelaza, srebra i złota, a montowanie całości odbyło się przy pomocy lup i szkieł powiększających. Niektóre części składowe są tak drobne, że trudno je ściśle rozróżnić gołym okiem. Motorem robi ponoc 40 obrotów na sekundę. Na egzemplu zużyto aż 55 metr. drutu. Praktycznej wartości zdaje się, aparat ten będzie miał.

KOŚCIÓŁ Z JEDNEGO DRZEWA

W Santa Rosa (Kalifornia) zbudowano niedawno kościół mający 50 metrów długości i 18 szerokości. Może on pomieścić co najmniej 400 osób, a zbudowany jest całkowicie z materiału z jednego drzewa.

Droczysta chwila przekazania pucharu Davisa w ręce angielskich tenisistów, którzy — jak wiadomo — pokonali Amerykę w stosunku 3:0. W tenisowych ubraniach zwycięzcy. Na lewo: Perry, a na prawo Hughes i Tucker.

SPORT i WYCHOWANI FIZYCZNE

Turniej siatkówki

Na stadionie STS Unja odbył się turniej siatkówki z udziałem zespołów „Unja”, „Solvay'u” i Strz. KS. Wyniki spotkań były następujące: Unja — Solvay 1:1; Strz. KS — Unja 2:0; Strz. KS — Solvay 2:0.

Petkiewicz w Sosnowcu

Wczoraj na stadionie WF. i PW. w Sosnowcu Petkiewicz trenował długodystansowców z Zagłębia Dąbrowskiego.

Naprzód (Lipiny) — Unja

W nadchodzącą niedzielę, dnia 4 b.m. o godz. 17 drużyna piłki nożnej STS „Unja” rozegra na stadionie własnym koleżeńskie zawody z silnym zespołem TS „Naprzód” (Lipiny), który w ubiegłych latach znajdował się o krok od awansu do Ligi PZPN, zaś obecnie w rozgrywkach Ligi śląskiej zajął trzecie miejsce.

O godz. 15 odbędzie się przedmecz.

KS Warta — Diana (Katowice)

W niedzielę, dn. 4 b.m. w Zawierciu za boiska TAZ odbędzie się towarzyskie zawody piłkarskie między miejscową Wartą a Dianą katowicką. Zapowiedź meczu wywołała duże zainteresowanie.

KS Solbay — KS Dąb

W nadchodzącą niedzielę, t.j. dnia 4 sierpnia r.b. o godz. 17.30 KS Solbay w Grodźcu rozegra zawody koleżeńskie z KS „Dąb” Katowice, mistrzem Ligi śląskiej.

Zawody powyższe budzą wielkie zainteresowanie wśród miejscowych i okolicznych zwolenników sportu piłkarskiego, gdyż KS „Dąb” wystąpi w pełnym składzie i gości pierwszy raz w Grodźcu. Przedmecz rezerw o godz. 15.30.

Walasiewiczówna atakuje rekordy światowe na 100 i 200 metrów

4 b.m. mają się odbyć w Warszawie w parku im. Sobieskiego zawody lekkoatletyczne z udziałem Walasiewiczówny i Weissówny.

Na tych zawodach Walasiewiczówna zaatakuje rekordy światowe na 100 i 200 metrów.

Tryumf Belgów

W WYŚCIGU KOLARSKIM DOOKOŁA FRANCJI

W niedzielę zakończył się wielki wyścig kolarski dookoła Francji, zajmujący sportową opinię całego świata od czterech tygodni. Wyścig ten w r. bież. był specjalnie ciekawy, gdyż Belgowie zaskoczyli nadspodziewanie dobrą formą i objawili prowadzenie w pierwszych dniach wyścigu zarówno w klasyfikacji indywidualnej, jak i zespołowej, nie oddali go już do końca wyścigu, dzięki rozumnej taktyce i dobremu zrozumieniu ducha zespołu. Wszelkie ambitne ataki Francuzów i Włochów były świetnie parowane przez Belgów.

Od szergu etapów na czele „Tour de France” znajdował się kolarz belgijski Romain Maes. Swoją pozycję lidera umocnił na ostatnim etapie, który zakończył się jego zwycięstwem. Etap ten z Caen do Paryża, długości 221 km. przebył Maes w czasie 6:55:45. Drugie miejsce zajął Verwaecke, trzecie Włoch Morelli.

Ostateczna klasyfikacja tegorocznego Tour de France przedstawia się następująco: 1) R. Maes (Belgia) 141:32:39 2) Morelli (Włochy) 141:49:52

OTWARCIE REGAT W COWES

Obraz z lotu ptaka z otwarcia najłynniejszych regat żaglowych Anglii. W regatach tych biorą udział najlepsi żeglarze Europy.

TARYFA BLOKOWA

przeznaczona jest wyłącznie dla mieszkań i polega na tem, że cena za energię zależna jest od ilości dostarczonej energii i wielkości mieszkania. Całkowita ilość energii dostarczonej dla danego mieszkania w każdym miesiącu podzielona jest na trzy bloki. Cena za każdą dostarczoną kilowatogodzinę równa się

w I-ym bloku 47 gr.

w II-im „ 30 „

w III-im „ 15 „

w drugim i trzecim bloku nie obowiązuje 10% podatek państw. od elektryczności. Rozmiar bloków zależny jest od wielkości mieszkania odbiorcy t. j. od ilości izb.

Blizsze informacje w sklepie Elektrowni i na posterunkach monterskich w Dąbrowie i Czeladzi.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskiem, Sp. Akc.

Policja paryska otrzymała nowe mundury, które od starych różnią się przedewszystkiem wykładanym kołnierzem. Na lewo stary a na prawo nowy mundur policjantów paryskich.

3) Verwaecke (Belgia) 141:56:06, 4) S. Maes (Belgia) 142:07:24, 5) Leducq (Francja) 142:25:26, 6) Speicher (Francja) 142:26:29.

Zespołowo: 1) Belgja 425:56:09, 2) Francja 428:01:00 3) Niemcy 435:53:26 Ekipa włoska została zdekompletowana. Bieg ukończyli tylko dwaj Włosi w kategorii „asów”, a to Morelli i Teani. Na tem większą uwagę zasługuje wynik Morelliego, który musiał walczyć z całą koalicją Belgów, wspierających Romain'a Maesa.

DRUGIE OGŁOSZENIA

LOKALE

2 POKOJE

z kuchnią, ewentualnie jeden duży pokój z kuchnią, możliwe z wodą potrzebną od 15 sierpnia. Zgłoszenia z podaniem rozmiaru mieszkania, ceny i o-koliej do „Kurjera Zachodniego” pod „Sołdny” 4225

DO WYNAJĘCIA

pokój z kuchnią z wygodami, III piętro. Wiadomości: Stara 1, u dozorczyń. 4227

PO SPRZECZCE MAŁŻENSKIEJ.

— Rzuciłaś wczoraj we mnie talerzem? — Czyś się zastanowiła nad tem, co robisz? — Niel Gdybym się była zastanowiła to bym tego nigdy nie zrobiła! — Bardzo mnie to cieszy! — Bo porożana jest taka kochawca! NA JARMARKU. — W tych spodniach siedzą mole.. — A co pan chce? Żeby robaczki świętojańskie siedzieli?

ORYGINALNI PROSZKI
MIGRENO NERVOSIN FARM N°1599
ZN. FABR. KOGUTEK
NA ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE
ZASTOSOWANIE:
BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW, MIGRENA, NEURALGIA, GRYPY
i PRZEZIĘBIENIA BÓLE STAWÓW, KOSTNE, ARTRETYCZNE I T.P.
ZABIAKIL W APLIKACJI PROSZKOWEJ ZN. FABR. KOGUTEK
W ORYGINALNEJ OPRAWIANIU 20 x 5 PROSZKÓW
UŻYĆ: W WODZIE, KOFIARCE I 2 PROSZKI NAZEMNIA!

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 15.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłata — po 3

SOSNOWIEC. Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4.
Tel. 64. Skrytka poczt. 62.

Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.

Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Oddziały „Kurjera Zachodniego”

BEDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Miłowicka 5. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księg. W. Bazińskiego. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nanberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.